

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POTROŠAČKOM KREDITIRANJU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju usvojen je na sjednici Vlade Republike Hrvatske, 19. srpnja 2012. godine. Donošenje Zakona u Hrvatskom saboru očekuje se početkom jesenskog zasjedanja.

Razlozi za izmjene Zakona prvenstveno leže u nepovoljnim uvjetima kreditiranja koji su u posljednje vrijeme građane dovodili u bezizlaznu situaciju. Visoke kamatne stope, jednostrane promjene kamatnih stopa te zlouporabe pojedinih odredaba važećeg Zakona o potrošačkom kreditiranju (npr. zlouporaba iznimke prema kojoj su krediti na iznos niži od 1500 kn bili izuzeti od primjene Zakona, multipliciranjem manjih iznosa i sl.) izrazito su nepovoljno utjecali na položaj građana.

Navedenim Izmjenama i dopunama Zakona, onemogućava se navedeno postupanje vjerovnika u kreditnim odnosima. Konkretno, ukidaju se izuzeća od primjene ovoga Zakona za kredite manje od 1.500,00 kuna kao i izuzeće za kredite dane temeljem zaloga čime se osigurava zaštita potrošača i u tim kreditnim odnosima.

Nadalje, izmjenama se uređuje način na koji se može mijenjati promjenjiva kamatna stopa. Od vjerovnika se zahtjeva definiranje parametara temeljem kojih će vršiti izmjenu promjenjive kamatne stope (npr. referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cijena, premija na kreditni rizik i sl.) te definiranje razdoblja u kojima se razmatra donošenje odluke o korekciji visine kamatne stope. Parametri moraju biti jasno i nedvojbeno predočeni potrošaču prije sklapanja ugovora o kreditu.

Nadalje, bitna novina koju donose Izmjene i dopune Zakona jest regulacija efektivne kamatne stope koja ne smije prijeći ograničenja visine kamatnih stopa utvrđena Zakonom o obveznim odnosima (trenutno 12%) čime se osigurava zaštita potrošača od lihvarskih kamata i različitih naknada.

Također, predloženim se izmjenama i dopunama uređuje kako potrošačko kreditiranje koje pružaju vjerovnici (osim kreditnih institucija, kreditnih unija te leasing društava), mora biti namjensko te potrošačko kreditiranje tim vjerovnicima ne može biti osnovna djelatnost nego služiti u svrhu obavljanja osnovne djelatnosti toga vjerovnika.

Važno je također spomenuti da se Izmjenama i dopunama u Zakon implementira preostala odredba iz Direktive 2008/48/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008., točnije, čl. 15. st.2. Direktive o povezanim ugovorima o kreditu, čime se potrošaču daje mogućnost traženja ispunjenja ugovornih obveza od vjerovnika (kreditora), ukoliko isto nije uspio ishoditi od dobavljača.

Amandman na Izmjene i dopune Zakona o potrošačkom kreditiranju dodatno će pozitivno utjecati na zaštitu potrošača jer će u slučaju da vjerovnik ima osnovu za povećanje promjenjive kamatne stope (temeljem spomenutih kriterija), o istome morati obavijestiti potrošača petnaest dana prije provedbe takve odluke, a potrošač će moći, u roku od tri mjeseca od primitka takve obavijesti, prijevremeno otplatiti kredit bez obveze plaćanja bilo kakve naknade vjerovniku, uključujući i ugovorenu naknadu za raniji povrat kredita. Navedeno pravilo primjenjivat će se kako na nove tako i na postojeće ugovore o kreditu.

Sve navedene mjere imaju za cilj poboljšati položaj građana na tržištu te pružiti građanima adekvatnu zaštitu u pogledu usluga potrošačkog kreditiranja.